

[J. Chr. Jensen.]

her baade af det ærede Medlem Hr. Hauge og af Ministeren, og man synes at mene — i hvert Fald fik jeg den Opfattelse —, at man i dette Udvalg maaske kunde faa Oplysninger, som kunde berettigede til at løse Spørgsmaalet § 5. Eller man kunde maaske koble disse to Ting sammen. Det er to Ting, som hver for sig har den allerstørste Betydning. Hvad § 5 angaar, vil jeg henstille til den højtærede Minister, at Spørgsmaalet løses snart. Buen er spændt lige til Bristepunktet, og for et enkelt stort Byggeris Vedkommende er Buen allerede bristet. Hvis ikke den Sag snart løses, vil jeg tro, at den Utryghedsfølelse, som i Øjeblikket findes i Tusinder af Hjem Landet over, vil blive saa stor, at det vil blive til uhyre Skade baade for de vedkommende og for Stat og Kommune. Jeg vil derfor meget henstille til den højtærede Indenrigsminister snarest muligt at gaa de Veje, som Loven kræver, nemlig at henvende sig til Finansudvalgene og faa den nødvendige Bemyndigelse, for at Hjælpen kan ydes.

I øvrigt vil jeg ligesom Ordføreren for Forslagsstillerne (Hauge) haabe, at Udvalgsbehandlingen og de Oplysninger, som derunder vil kunne fremskaffes, maa medføre, at alle Partier vil indse, at det er paakrævet at give en Skattelempelse baade af Hensyn til de i den dyreste Tid opførte Bygninger og af Hensyn til Byggeriets Fremme.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Hauge): Jeg er ked af, at det ærede Medlem Hr. Elgaard, der har talt som Ordfører for Regeringspartiet, ikke har understreget de velvillige Bemærkninger, den højtærede Indenrigsminister har fremsat, men tværtimod har overstreget dem. Jeg havde ventet, at det ærede Medlem Hr. Elgaard vilde have stillet sig ved Siden af den højtærede Indenrigsminister og udtalt sig mere velvilligt overfor det Lovforslag, der her er forelagt. Det ærede Medlem sagde, at han kunde gaa med til, at man fik Lovforslaget i Udvalg og der behandlede det sagligt og søgte nye Oplysninger. Nu er Oplysninger jo gode at faa, og de kan være meget nødvendige i mange Tilfælde; men i det Tilfælde, vi her staar overfor, er Forholdet faktisk dette, at jeg føler mig overbevist om, at den højtærede Indenrigsminister allerede har de Oplysninger paa rede Haand, som er nødvendige for at tage Stilling til Sagen. Den er ligetil: Vi har her i Landet et stort Antal Beboelsesbygninger,

opførte i den dyreste Tid, hvor Stat og Kommune i vid Udstrækning hæfter for Laan til disse Bygninger; og der er givet en Lov af 1922, efter hvilken man kan træffe Foranstaltninger, hvorved Staten hjælper de paagældende, der bebor disse Ejendomme, til at kunne betale Afdrag paa og Renter af Laanene. Naar man har Ejendomme, der er opført for dyrt, er det da naturligt, at man ogsaa træffer Foranstaltninger til at yde saadan Hjælp, at de paagældende Besiddere kan blive i deres Ejendomme, ligesom det ogsaa er naturligt, at man træffer saadanne Foranstaltninger i en Periode som den nuværende, i hvilken der endnu vil være Vanskeligheder ved at opføre nye Boliger, Foranstaltninger, der vil kunne give en Lettelse.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard og det ærede Medlem Hr. Grathwohl sagde, at man maatte snart være færdig med offentlige Foranstaltninger Boligbyggeriet vedrørende. Jeg skal ikke udtale mig nærmere derom, men kun sige, at det offentlige heller ikke maa lægge Hindringer i Vejen for Opførelsen af nye Bygninger; men det maa betragtes som en Hindring for Opførelsen af saadanne Bygninger, at man lægger en Skat paa Ejendomme til Beboelse, paa den nødvendige Bolig, i en Periode, hvor den er opført under en Højkonjunktur, og i en Periode, hvor den vil blive opført til Priser, der endnu er for dyre, i hvert Fald saa høje, at det private Initiativ ikke tør binde an med dem i nogen videre Udstrækning.

Det ærede Medlem Hr. Grathwohl sagde, at han troede ikke, det kunde gaa an at give Lovforslaget tilbagevirkende Kraft, og udtalte ogsaa Tvivl om, at Lejerne vilde faa godt af den Skattelettelse, her foreslaas, at den med andre Ord ikke vilde bundfælde sig i Lejen. Jeg tror ikke, det ærede Medlem i nogen Henseende her har Ret. Forholdet er, at der er Tale om en Leje, der er for dyr, der ikke kan ydes; og enhver Lempelse, der af det offentlige gives, vil betyde, at Lejen bliver mindre, baade for den individuelle Besidder af Ejendom og ogsaa overfor dem, der efter kollektive Regler har deres Boliger i en Ejendom. Det ærede Medlem kan ikke med nogen Ret sige, at en Skattelettelse her vilde komme uvedkommende til gode; den kan kun komme dem til gode, der bor i Ejendommene. Og saa kan den sammen med § 5 hjælpe Stat og Kommuner til at faa et nu meget vanskeligt Forhold ordnet dog saa nogenlunde betryggende, saa vi ikke faar det Sammenbrud, jeg saa stærkt har advaret imod og fremdeles advarer imod; for faar vi dette, kommer Stat